

Za popisovanje škojskih knjiga

U Beogradu je ovih dana održana
skupština o pitanju monopola i unifika-
cije školskih knjiga. Tu su bili zastu-
peni kako novinare javne, knjižari,
ampari, štamp, radnici, knjigovosvi,
učitelji i profesori. Svi su govorili
protiv monopolizacije školskih knji-
ga. Deputacija je išla kod članova
vlade da vlada povuče svoju odluku
monopolizaciju. Oni to opravdavaju
time: 1. što monopol poskupljuje
knj. knjige, 2. što se u monopolu
knjige ne usavršavaju. Na osnovu tih
razloga traže da Kraljevska vlada po-
nuže i svojoj natjecaj od 4. II. 1935.

Pošto je ovo pitanje opšte, ne samo tanje knjižara, štampara, knjigoveka i sastavljača knjiga, nego u prvom redu cijeloga naroda, to se tiče osobno i nas muslimana. U ime naše omladine i njihovih roditelja koji milijune troše na ove udžbenike, možemo i mi da kažemo ovom prilikom oje napomene.

Mi smo do sada teško osjetili što
lači nemonopolisane škol. knjiga
teško smo osjetili šta znači slobodno
enje knjiga nama koje su knjige sa-
avljali učitelji i profesori, za svoje
omogene prilike, ne misleći i ne po-
avajući nas muslimane kao jedan
nopravan dio našega naroda u Ju-
slaviji, hoće li tim knjigama po-
liediti naše vjerske osjećaje ili ne

Jeste, mnogi su ti udžbenici u slo-
dnoj režiji štampani bez potpunog
dagoškog reda, u hitnji, čak neki i
dvadesetom izdanju i više, čitanke
ročito sa neprobranim etičko-estet-
nim štivom, u teškoj stilizaciji, neje-
nakim pravopisom, sa masom loka-
ma i drugih pogrešaka, koje ne bi
jele imati skol. knjige.

Svaka knjiga mora biti na svojoj
liniji. Naročito školske knjige moraju
biti kulturne u potpunom smislu te
ne smiju da nemaju nikakve zamjerke.
Istina je opravdano za djecu pisati tek
što, samo neka se štampa. Školske
knjige treba da budu uzgojne, tole-
rantne i ispravne u poštivanju osje-
ća svaega naroda. U njima etivo mo-
že biti probrano, zanimljivo i lako na-
sano da ga učenici čitaju sa nasla-
dom, kako bi im to uzgojno i pomoć-
no sredstvo u nastavi pomoglo.

Kod sastavljanja škol. knjiga treba naročito imati na umu psihološku ranu toga štiva, da ni jedna knjiga ne izazove nesklad u dječjoj duši ili revolt kod nastavnika zbog čisto pedagoških (stručnih) razloga.

Sastavljači knjiga moraju poznati sav naš narod, njegove osjećaje, bičaje i sav njegov život bez razlike gdje živi, pa da njegovo poznavanje

ide objektivno i istinito. U čitanke treba da uđu članci i iz islamskog života i običaja od muslimana pisaca. Naravno, bilo bi umjesno uvrstiti i po koju narodnu pjesmu o našim junama muslimanima. Ovakve će knjige tek onda biti na svojoj kulturnoj misiji, kada budu zadovoljavale svim pedagoškim zahtjevima, didaktičkim uslojnim i pravedno pisane za svoje čitatelje.

Jugoslaveni bez razlike na pleme
vjeru.

Kraljeva vlada raspisala je na-
metje. Javiše se ponajbolji pisci, sa-
stavljajući uzbudbenika. Izbor će biti ob-
lani i moći će se izabrati iz najboljeg
gradiva što je najbolje za mladež. To
će knjige, u državnom izdanju biti
najbolja garancija, da će biti pristupa-
ne svima dijelovima našega naroda, da
daj, djece nile i korisne. U izbornom
anketi će se naime najbolje moći pro-
vjertiti sadržavaju li te knjige i tak-
stivo koje nije podesno ma zbog koj-
kva bilo razloga kao i to, da li to što
vo nije u skladu sa vjerskim osjećaj-
jima priznatih vjeroispovijesti.

Ovakve se knjige biti objavljivali i prije, ali sadašnja vlast, koja je nastupila na čelu s novim ministrom kulture, nastavlja se ne zadovoljavati neprikladno od prigovora od strane roditelja, jer, prošao je helerogenim prilikama. Knjige, kao i izdavačnici u državnom izdavačstvu mogu biti po najumjerenijem cijenjeni. Ne će ovdje monopol ići za zahtjevom nego za napretkom, jer udbašnik nije lukusz neog *narodna kultura na potreba*. A što se tiče prigovora da se monopolizacija knjige ne mogla usavršavati ovdje napominjemo samo, to, da ih knjiga treba na stotinama, hiljadima, godinama će se moći izdavati i popravljenim izdanju gdje će svaki izdavač biti odgovoran za svoje materijalne napomene kao i drugi stručnjaci, što kod pojedinih sastavljača nije, nego kod taku u svemu činiti.

Osim gornjih razloga važno je napomenuti, da unifikacija škol. knjig ima i tu dobru stranu, što će knjige biti jedinstvene, sa istim izborom štampa a tako se najpravednije vodi potpunom duhovnom ujedinjenju našeg naroda.

H. M.

Nadgrobni spomenik

[illegible]

džamijama pravilni kuglini ostsjeći, olovom pokriveni. Kube na turbama su po narodnom vjerovanju nezavršene, otkrivene da bi kiša mogla (božji rahmet) direktno padati na grob.

Dikičev je spomenik također kupola koju drže četiri stupa, ali, o čuda od arhitekture! kupola je od cigle (opeke) i nekog nemogućeg indijskog ili mezopotamskog oblika, kakvih u opće nema u našim krajevima, a pogotovu u Mostaru. Ko je vidio da se u gradu, gdje su sve zgrade zidane od kamena, naročito javne zgrade turskoga perioda, gdje su čak većinom: i krovovi od kamena, zida mauzolej od cigle i to kupola kao, ne budi pramiješano u *Revdai-mutahhere*.

Mostar je nekad bio privlačno turističko mjesto i to ne samo radi staroga mosta, nego i radi drugih starina i arhitektonskih spomenika turskoga perioda, koji je svaki dan manje. Nekus i nerazumijevanje bez čije konzele nagradju stare spomenike ili ih savsm ruše. Sad, kad dođe, i ako po noreći ostane, ona ruboga nasuprot Karadžozegovog džamije, bice kao sanka na oko. Svaki kulturni ustanov, koji dođe u Mostar predbacie nam, što smo dozvolili podizanje onakvog neukusnog mauzeoleja prema ukusnoj džamiji.

Riječ imaju: gradsko načelstvo, Vakufsko - mearifsko povjerenstvo, društvo za očuvanje starina i društvo za podizanje spomenika Osmanu Đikiću u Mostaru.

Tendenciozno pisanje Balkana" o Islamu

U bogoradskom listu "Balkane od 23. decembra 1914. godine" objavio je strani Dr. Milorad Nedeždžović:

"Išleti nam da pokažemo, da defnitivna vrednost idejne politike iofegjivnosti zavisi od metoda i taktike kojim se ona privodi u život; i da nijakma ne može biti indiferentno kojim putem se ideja ostvaruje. Uostanot, vrlo često bice taktika odlučujući momenat da li ćemo jednog idejologu prihvatiti ili ne. *Primer* skitkacije: davek svetilske religije može nam ovonajbolje ilustrirati. Muhammedanizam, koji je uvek bio i ostao isključivo teritorija, pokoravanje stanovništva i nasilnim nametanjem vere Prorokove. Hrišćanstvo — ono pro i pravo hrišćanstvo — širilo se misionarstvom, i to uvek na miran način, i to uvek kroz preobražajne religijske svetovanske ljubavi, u weru radi kojih se širilo i i najveća nasilja i stradanja. Mi smo Srbi kroz cela naša istorija optimalni za ovu veroispolnive glave dužnosti u čovečnosti, širivši je uvek na miran način, i to uvek kroz čista širni i slobodu, i tptinu."

Pisac ovog članka servirao je neu-
pućenoj javnosti jednu laž i okleveta-
Islam, najviše svetinju znatnog po-
stotka stanovnika ove države, lativši
se očividnih neistina. Zna li taj član-
kopisac da Islam ispovijeda načelo
»U Islamu nema sile«? A je li čita-
šta pišu glasovite orijentaliste kao n-
primjer u Njemačkoj Prof. Bercek,
Engleskoj Dr. Arnold, u Americi Dr.

Sidderd, o islamskoj toleranciji. S
ovi, nakon pominog istraživanja, do
ze do zaključka da Islam nije im
potrebe upotrijebiti mač.

Da su muslimani radi širenja vjere
re pograbili mač, mogli bi protjerati
muslimane iz Španije, u kojoj ipak
danas nema ni jednog muslimana.
Kraljini su se pripadnici raznih
crkvi, Palestini, Maroku, Meksiku,
tamtij, Talojstani i Siriji, gdje su mu-
simalini gospodari i, bili vrlo moćni.
Kao i sa krsćanima, odnoso jevrejima
na muslimane, i muslimani su se
muštrine vjere u Perziji šao važni
muslimani u Afganistanu i Indiji.
U svim tim zemljama vladali su mu-
simalini, a da su se saletli mača i tiri-
kali, muslimani su bili u velikom
ljama danas nalazio ni jedan ne-
musliman. Da je u spomenutim zem-
ljama pod prijetnjom mača prihvaćao
islam, odmah bi Vječnu vjersku pri-
stavu, a ne samo prijetnju, imali
njima višiti mač muslimana osvaja-
ča. Egipćani su, na primjer, mo-
puta mijenjali svoju vjeru, ali od-
ko su primili islam, neprekidno

A pitamo tog saradnika beograđanin »Balkana« otkud islam u R. Nj. na otočju Javi, Borneu, Filipinima, u Istočnoj, Zapadnoj i Centralnoj Africi, pa čak u Kini, gdje nikad nije sezala muslimanska vlast. I na zad otkud u zadnje vrijeme tolike pitaše Islama u Americi, Engleskoj, Njemačkoj?

Na tvrdnju o kršćanstvu ne možemo se iz stanovitih razloga osvrnuti ali ćemo podsjetiti na kršćansku Sijenu i Madžarsku, te hrišćansku Sijenu. S tim u vezi citirat ćemo Evanđelja po Mateju, cap. VI., st. 34: »Ne mislite da sam došao na zemlju da uspostavim mir, nego sablazam jer sam došao da dignem sina procesa, kćer protiv majke, snahu protiv svekrva.«

Balkan se naziva Muhamedanima, što znači toliko ne čudimo kad se sarajevskim novinama tako čitamo, i ipak moramo konstatovati da inačica stova sa starom kulturnom tradicijom, kao na pr. "Ozborz koji ne dopušta da se spuste na niraž kulturnivo i da pišu o pojedinim stvarima kojima nemaju ni pojma. Dužnost štampe da kulturno djeluje, da opre izgladuje, ali na žalost kod nas je vječna štampa mnogo puta i prevencioznija, jer ipak ne može se s rovatati da bi isvijesni napisali u kojoj se govori uopće o poznatim stvarima, mogli biti pisani iz pukog neznanja

Omladinac

Prijatelji našeg vjerskog i kulturnog napretka širite „ISLAMSKI GLAS“ među našom braćom. Pomažite našu štampu, jer tako pomažete da se širi prosvjeta među muslimanima.

PODLISTAK:

Kur'an

Nastavnik

Za ove principe pravednosti i humanosti u ratu stari svijet nije znao, a ni novi svijet ih nije onako uredio kako bi to zadovoljilo istinske prijatelje ljudskoga roda.

Neprijatelj Kuranu kaže da je Kuran donio ratne propise i da propagira rat, a što su tendenciozna podvaljivanja. Vidjeli smo, da Kuran govori o ratu i iznosi propise kako se mora obojčanskim u ratu postupati istate, da je to uslov napretka koji nam staje kao posljedica tamnjenja. Kuran kaže: »Da nije Bog da se siluje medusobno borb zemlja bi propale. Ovo je jedna apokaliptična istina koju ne može niko pobiti i nienu točnost nam jasno ukazuje. Kuran ističe, da su rat i borba potrebe ljudskog društva ali odmah kaže kako vidjeti postavljaju talova pravila svakom do tada nijesvijet posmatrao. Ta pravila bi mogla i savremeniji narodima poslužiti kao

savršen primjer. I ako Kuran govori o ratu kao socijalnoj nuždi i ističe da je borba uvjet napretka i civilizacije, izvjesnim momentima, ipak preporučuje da se čuva mir. Ne dopušta

[illegible]

nauka među njima nije bila razvijen
do one mjere kako to Kuran nalaže
ali Kuran otvoreno naglašava da vlas
mora biti uređena na demokratskim
principima

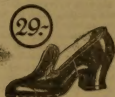
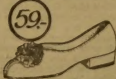
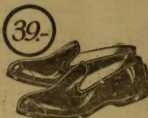
Među principima, koje je Kur'an uspostavio i utvrdio spada i principi apsolutne pravde koju treba da se podjednako uživa ili čak i ali. Ovak princip nije bio poznat za naše ljude dotada jer bismo pravdu, a te u najnovije vrijeme ljudi osjećaju da je to neminovna potreba za čovječanstvom. Stoga, ovaj princip je u islamu ista vam Bog nareduje da vaše p slove dajete ljudima koji su sposobni i dostojni, a kada ljudima sudite o pravdom sudite. Prošli narodi nisu su jednako sudili svakim i slabima, to je stanje potrajalo sve do devetnaest stoljeća. Kur'an je izričito naredio da se pravda mora svima iz drugo vrst. Ne smije biti razlike među rasama i narodima, među ljudima i grmlina.

Među principima koje je Kuran u postavio spada i jednakost. Ovo posljedica pravednosti koju Kuran strogo naređuje i do najveće mje

[illegible]

Kuran je u primjenjivanju pravi
izjednačio i muslimane i nemuslime.
Utvrdio je ako musliman napadne
ne kršćanina, židova ili nekog drugo-
ga pa ga otati, ocljediti ili ubije, tra-
ži da bude odgovarajućom kaznom na-
njen. Ove su kazne strogo primje-
nive u državama gdje su muslimi
vladali i imali odlučujuću riječ.
Zar ovaj postupak ne zadiruje u
to mi je dobar dokaz da je Kuran
java od samog Gospodara Pravde
(Nashrullah ss.)

(Nastavide se.)

Nasim **MUŠTERIJAMA!**

Ostali smo vjerni svome obećanju da ćemo opravdati vaše povjerenje koje smo uzimali.

VAŠE POVJERENJE

cijenimo više nego sve ostale uslobnosti koje nam današnji duh vremena pruža; to povjerenje

ZA NAS JE PONOS

i zato ćemo i nadalje raditi na tome da vas oduševimo još bolje, savršenije i još jeftinije

NAŠIM RADOM

želimo da koristimo našoj mušteriji, našim saradnicima i poslovnim prijateljima; jednom riječju, želimo da

SLUŽIMO NARODU

Sretna nova
GODINA!

Bata